

**Consiliul Superior al Magistraturii
Institutul Național al Magistraturii**

**Concurs de admitere în magistratură
iulie-octombrie 2018**

**PROCES VERBAL
de motivare a soluțiilor date la contestațiile la barem pentru disciplina
Drept procesual penal
17 septembrie 2018**

Întocmit de Comisia de soluționare a contestațiilor – Drept procesual penal, cu privire la contestațiile la baremul de notare și evaluare, formulate de candidații menționați în anexa atașată la prezentul, în temeiul art. 18 din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de admitere în magistratură, referitoare la baremul stabilit pentru proba eliminatorie de tip grilă la materia: Drept procesual penal.

Au fost formulate contestații de către 19 de candidați, cu privire la 18 întrebări:

Întrebarea 76 G1 (84-G2; 98-G3; 79-G4) - contestată de 3 candidați.

Contestațiile au fost respinse ca neîntemeiate pentru următoarele considerente:

Varianta de răspuns A este corectă; inculpatul răspunde în solidar cu persoana responsabilă civilmente, aceasta fiind tocmai rațiunea pentru care legea reclamă acordul acesta din urmă când inculpatul recunoaște pretențiile părții civile.

Varianta de răspuns B nu poate fi considerată corectă, întrucât, în acțiunea civilă operând principiul disponibilității, instanța este obligată să ia act de tranzacție; încheierea de către partea civilă a tranzacției are semnificația reducerii pretențiilor sale, act de voință peste care instanța nu poate trece; în plus, în speță nu este indicat vreun caz de exercitare din oficiu a acțiunii civile.

Varianta de răspuns C nu este corectă pentru următoarele motive:

Recunoașterea pretențiilor fi făcută unilateral de către inculpat ori în cadrul unei tranzacții încheiate între inculpat și partea civilă, tranzacție ce, de asemenea, poate avea loc fie în fața instanței, în fața unui notar, fie într-o procedură de mediere, fiind cuprinsă, în acest din urmă caz, în acordul de mediere.

Așadar, încheierea acordului de mediere între inculpat și partea civilă cu privire la pretențiile civile se fundamentează tot pe manifestarea de voință a inculpatului care constituie o recunoaștere, totală sau parțială, a pretențiilor părții civile. Având această semnificație, o atare

recunoaștere poate avea loc numai cu acordul părții responsabile civilmente, conform art. 23 alin. (2) C.proc.pen., potrivit cu care inculpatul poate recunoaște pretențiile părții civile cu acordul părții responsabile civilmente.

În redactarea variantei de răspuns C nu se face vorbire despre situația persoanei responsabile civilmente, astfel că răspunsul este cel puțin incomplet formulat pentru a putea fi validat drept corect: indicând limitativ persoanele care au participat la mediere și fără a oferi vreo informație despre un eventual acord prealabil al persoanei responsabile civilmente, din această redactare se poate deduce că persoana responsabilă civilmente nu a participat la mediere și nu și-a dat acordul pentru recunoașterea pretențiilor. Or, întrucât în enunțul grilei speță este descrisă prin referire expresă la introducerea în cauză a persoanei responsabile civilmente, omisiunea ei în varianta de răspuns C nu poate duce decât la concluzia că partea responsabilă civilmente nu a participat la acest acord, iar atare concluzie face ca răspunsul să fie incorrect din perspectiva dispozițiilor legale indicate și interpretate mai sus. Concluzia că, lipsind referirea la partea responsabilă civilmente, sensul enunțului C acela că ea nu a participat și nu și-a dat acordul este întărită de modul în care este redactată varianta A de răspuns (cea reținută ca fiind corectă), în care se face referire expresă și la acordul persoanei responsabile civilmente.

Prin urmare, varianta de răspuns C este greșită și, ca urmare a admiterii contestațiilor formulate cu privire la această grilă, punctajul corespunzător ei va fi acordat, potrivit art. 19 alin. (3) din Regulamentul privind concursul de admitere și examenul de absolvire a Institutului Național al Magistraturii, numai candidaților care au indicat „Răspuns: A”.

Întrebarea 77 G1 (88-G2; 97-G3; 83-G4) - contestată de 2 candidați.

Contestațiile au fost respinse ca neîntemeiate pentru următoarele considerente:

Varianta de răspuns B este corectă, în condițiile în care, potrivit art. 273 alin. (3) C.pen., retragerea mărturiei mincinoase reprezintă o cauză de nepedepsire prevăzută expres de art. 18 C.proc.pen.

Varianta de răspuns C este corectă în raport de dispozițiile art. 18 C.proc.pen. Este adevărat că prin art. II pct. 83 din OUG nr. 18/2016 a fost modificat alin. (1) al art. 319 C.proc.pen. prin excluderea cazului de renunțare la urmărirea penală, însă aceasta este consecința creării, în art. 318 C.proc.pen., a unui alt cadru procesual în care suspectul sau inculpatul să poată să solicite, în baza art. 18 C.proc.pen., continuarea procesului penal. Astfel, conform art. 318 alin. (12) C.proc.pen., ordonanța prin care s-a dispus renunțarea la urmărirea penală se comunică părților, suspectului, persoanei vătămate și se transmite spre confirmare judecătorului de cameră preliminară care decide asupra legalității și temeinicieei soluției dispuse. În acest nou cadru procesual, introdus prin art. II pct. 82 din OUG nr. 18/2016, suspectul sau inculpatul, citat în fața judecătorului, poate să își formuleze apărări inclusiv să solicite continuarea procesului penal prin trimiterea cauzei la procuror pentru a se completa urmărirea penală, conform art. 318 alin. 15 lit. a C.proc.pen.

Întrebarea 78 G1 (92-G2; 88-G3; 96-G4) - contestată de 3 candidați.

Contestațiile au fost respinse ca neîntemeiate pentru următoarele considerente:

Varianta de la litera C nu este corectă, întrucât judecătorul de cameră preliminară nu este incompatibil, conform legii (art. 64 C.proc.pen.), să judece cauza în primă instanță, în această

situatie. Argumentul vizând identitatea de rațiune în cazul soluționării plângerii împotriva soluțiilor de neurmărire sau netrimisire în judecată nu este aplicabil, întrucât, în această ipoteză, incompatibilitatea judecătorului de cameră preliminară este prevăzută, în mod expres, de lege (art. 64 alin. 5 C.proc.pen.). Or, legea penală este de strictă interpretare și, ca atare, nu trebuie să se creeze norme noi prin interpretare (nu poate fi extinsă aplicarea dispozițiilor art. 64 alin. (5) C.proc.pen. prin analogie).

Întrebarea 80 G1 (89-G2; 78-G3; 86-G4) - contestată de 3 candidați.

Contestațiile au fost respinse ca neîntemeiate pentru următoarele considerente:

Varianta de la litera A este corectă. Enunțul este clar formulat. Astfel, ipoteza de răspuns nu are în vedere ascultarea, în calitate de martor, a suspectului – față de care s-a dispus soluția de clasare – *numai* cu privire la alte fapte și nu exclude, *de plano*, audierea acestuia referitor la fapta pentru care s-a dispus clasarea, în ceea ce îl privește.

Varianta B de răspuns este corectă, cuprindând o formulare completă. Enunțul se referă la posibilitatea, de principiu, de a fi audiată, în calitate de martor, persoana care conviețuiște cu inculpatul având relații asemănătoare acelora dintre soți și nu exclude dreptul acesteia de a refuza să fie ascultată în această calitate, în conformitate cu dispozițiile art. 117 alin. (1) lit. a) și b) C.proc.pen. și ale Deciziei Curții Constituționale nr. 562/19.09.2017, publicată în Monitorul Oficial, Partea I-a, nr. 837 din 23.10.2017.

Întrebarea 81 G1 (100-G2; 81-G3; 81-G4) - contestată de un candidat.

Contestația a fost respinsă ca neîntemeiată pentru următoarele considerente:

Varianta de răspuns C este corectă: dispozițiile privind citirea actului de sesizare prevăzute de art. 48 alin. (1) lit. b) C.proc.pen. nu sunt incidente situației de fapt descrise, situație care reclamă aplicarea art. 48 alin.(1) lit. a) C.proc.pen.

Întrebarea 83 G1 (79-G2; 96-G3; 95-G4) - contestată de un candidat.

Contestația a fost respinsă ca neîntemeiată pentru următoarele considerente:

Varianta de la litera A nu este corectă, în timp ce varianta B de răspuns este corectă, față de dispozițiile neechivoce ale art. 242 alin. (10) și (13) C.proc.pen., conform căror, *termenul* acordat inculpatului pentru depunerea cauțiunii – în cazul admiterii în principiu a cererii de înlocuire a măsurii arestării preventive cu măsura controlului judiciar pe cauțiune – *curge de la data rămânerii definitive a încheierii prin care se stabilește valoarea cauțiunii*.

Întrebarea 87 G1 (80-G2; 100-G3; 82-G4) - contestată de un candidat.

Contestația a fost respinsă ca neîntemeiată pentru următoarele considerente:

Varianta de răspuns B este greșită: potrivit art. 340 și 341 C.proc.pen., numai soluția de clasare poate fi atacată de către persoana vătămată. Soluția de renunțare la urmărirea penală nu poate fi atacată separat întrucât ea este întotdeauna verificată, din oficiu, de către procurorul ierarhic superior celui care a dispus-o și supusă apoi, tot din oficiu, confirmării judecătorului de cameră preliminară, care verifică legalitatea și temeinicia ei cu citarea și într-o procedură contradictorie inclusiv cu persoana vătămată.

Întrebarea 89 G1 (90-G2; 79-G3; 80-G4) - contestată de un candidat.

Contestația a fost respinsă ca neîntemeiată pentru următoarele considerente:

Varianta de răspuns C este greșită: rechizitorul se emite când urmărirea penală est finalizată, iar emiterea lui semnifică dezinvestirea procurorului și investirea instanței, respectiv a judecătorului de cameră preliminară din cadrul instanței; urmărirea penală se va putea relua, organul de urmărire penală fiind din nou învestit cu efectuarea acesteia, conform, art. 334 C.proc.pen., numai în ipoteza în care judecătorul de cameră preliminară restituie cauza procurorului în condițiile art. 346 alin. (3) C.proc.pen.

Întrebarea 90 G1 (98-G2; 84-G3; 84-G4) - contestată de 3 candidați.

Contestațiile au fost respinse ca neîntemeiate pentru următoarele considerente:

Varianta de la litera A nu este corectă, întrucât audierea inculpatului este posibilă în faza căii de atac a apelului, chiar dacă acesta s-a prevalat de “dreptul la tăcere” în fața instanței de fond. Astfel, instanța de apel este *obligată*, conform art. 420 alin. (4) C.proc.pen., să procedeze la ascultarea inculpatului, când aceasta este posibilă. În plus, neaudierea inculpatului prezent, când aceasta era legal posibilă, constituie caz de contestație în anulare, prevăzut la art. 426 lit. h C.proc.pen..

Varianta B de răspuns este corectă, fiind neechivoc formulată. Lipsa termenului „neremunerat” din cuprinsul răspunsului nu afectează corectitudinea acestuia. De altfel, însăși sintagma „muncă *în folosul comunității*” implică o activitate neremunerată.

Astfel, în situațiile în care legea prevede posibilitatea ca inculpatul să fie obligat la prestarea unei munci neremunerate *în folosul comunității* – cum este cazul infracțiunii din speță, de lovire sau alte violențe –, acesta va fi întrebat, cu ocazia audierii, dacă își manifestă acordul în acest sens, în cazul în care va fi găsit vinovat, dispoziție ce este de natură a proteja dreptul său de a nu fi obligat la muncă forțată.

Pe de altă parte, enunțul nu arată că audierea ar fi limitată doar la consumămantul inculpatului în sensul arătat mai sus, ci dimpotrivă că ascultarea privește și (*inclusiv*) exprimarea poziției inculpatului din acest punct de vedere.

Varianta C de răspuns este corectă, în raport de prevederile art. 364 alin. (4) C.proc.pen.. Astfel, prin excepție de la regula potrivit căreia judecata cauzei are loc în prezența inculpatului, iar aducerea inculpatului aflat în stare de detinere la judecată este obligatorie, judecata poate avea loc în lipsa acestuia, printre altele, când inculpatul cere, *în scris*, să fie judecat în lipsă. Inculpatul poate solicita însă și *oral*, în fața instanței, ca judecata să se desfășoare în lipsă, întrucât art. 353 alin. (6) C.proc.pen. nu distinge între părțile care pot formula o asemenea cerere.

De altfel, speța nu vizează problema valabilității manifestării de voință a inculpatului în sensul de a nu participa la procesul penal, premisa de la care pornește speța presupunând existența unei manifestări de voință legale.

Problema de drept pe care o verifică enunțul este legată de existența sau nu a obligativității ascultării inculpatului arestat preventiv. Or, posibilitatea recunoscută inculpatului arestat preventiv de a refuza să participe la proces include implicit și dreptul acestuia de a nu fi audiat.

Întrebarea 91 G1 (95-G2; 76-G3; 94-G4) - contestată de 3 candidați.

Contestațiile au fost respinse ca neîntemeiate pentru următoarele considerente:

Varianta B de răspuns este corectă, întrucât nu se pune problema modului în care se consemnează manifestarea de voință a inculpatului exprimată în fața instanței, ci doar măsurile care se pot lua când o astfel de manifestare există.

În rest, argumentele prezentate la întrebarea anterioară referitoare la posibilitatea inculpatului arestat de a solicita și oral ca judecata să se desfășoare în lipsă rămân perfect valabile. De altfel, solicitarea formulată de inculpatul prezent în fața instanței se consemnează în scris, fie în cuprinsul declarației de inculpat, semnată de acesta, fie în cuprinsul încheierii în care instanța consemnează susținerile participanților la proces, consemnare care are tocmai rolul de a certifica existența și conținutul susținerilor acestora.

Varianta de la litera C nu este corectă, întrucât această situație (starea precară de sănătate a inculpatului arestat, care face imposibilă aducerea sa în fața instanței) nu este prevăzută de lege. Potrivit art. 364 alin. (1) teza a II-a C.proc.pen., aducerea inculpatului aflat în stare de detinere la judecată este obligatorie.

Pe de altă parte, audierea, respectiv participarea la judecată prin videoconferință nu este asimilată judecării în lipsă, ci în prezența inculpatului privat de libertate, în conformitate cu dispozițiile art. 364 alin. (1) teza finală C.proc.pen..

Întrebarea 93 G1 (91-G2; 95-G3; 87-G4) - contestată de un candidat.

Contestația a fost respinsă ca neîntemeiată pentru următoarele considerente:

Varianta A de răspuns nu este corectă. În cauzele cu inculpați minori, potrivit art. 506 alin. (2) C.proc.pen., instanța de judecată are *obligația* să dispună efectuarea referatului de evaluare, dacă nu a fost solicitată în cursul urmăririi penale, caz în care, disponerea referatului de către instanță este facultativă. Textul sus menționat se referă la „cauzele cu inculpați minori”, nefăcându-se nicio distincție între minorul care a devenit major și cel care nu a împlinit vârstă de 18 ani la data sesizării instanței.

Conform dispozițiilor art. 507 alin. 3 C.proc.pen., inculpatul care a săvârșit infracțiunea în timpul când era minor este *judecat potrivit procedurii aplicabile în cauzele cu infractori minori*, dacă la data sesizării instanței nu a împlinit 18 ani.

Per a contrario, un inculpat care la data sesizării instanței împlinise vârstă de 18 ani va fi judecat conform *procedurii obișnuite* (în sedință publică; în compunerea obișnuită; nu mai este necesară citarea părintilor ori a tutorilor, etc. și a serviciului de probațiune; inculpatul poate fi reascultat, dacă este necesar). Se menține însă obligativitatea asistenței juridice și a referatului de evaluare. Astfel, dincolo de faptul că dispozițiile art. 506 alin. (2) teza a II-a C.proc.pen. nu fac distincție între diferite categorii de inculpați, se constată că, și în privința minorilor care, la data sesizării instanței, au împlinit vârstă de 18 ani, instanța poate dispune luarea unei măsuri educative, astfel că referatul de evaluare este necesar în vederea propunerii de către consilierul de probațiune a măsurii educative adecvate minorului.

Pe de altă parte, obligativitatea efectuării referatului de evaluare rezultă și din prevederile Codului penal. Astfel, conform art. 116 alin. (1) C.pen., în vederea efectuării evaluării minorului, potrivit criteriilor prevăzute în art. 74, instanța va solicita serviciului de probațiune întocmirea unui referat, iar în conformitate cu prevederile art. 134 alin. (1), dispozițiile se aplică și majorilor care, la data săvârșirii infracțiunii, aveau vârstă cuprinsă între 14 și 18 ani.

Întrebarea 94 G1 (82-G2; 93-G3; 76-G4) - contestată de un candidat.

Contestația a fost respinsă ca neîntemeiată pentru următoarele considerente:

Varianta de răspuns B este greșită în raport cu dispozițiile art.397 alin. (5) C.proc.pen. care prevăd expres că, în cazul în care, potrivit art. 25 alin. (5) C.proc.pen., instanța nu soluționează acțiunea civilă, măsurile asigurătorii se mențin iar acestea încetează de drept dacă persoana vătămată nu introduce acțiunea în fața instanței civile în termen de 30 de zile de la rămânerea definitivă a hotărârii.

Întrebarea 95 G1 (76-G2; 85-G3; 91-G4) - contestată de 3 candidați.

Varianta de răspuns A este greșită în raport cu dispozițiile art. 399 alin. (3) lit. d) și art. 241 alin. (1¹) lit. a) C.proc.pen., încetarea de drept a măsurii arestării preventive și punerea de îndată în libertate a inculpatului intervenind doar atunci când instanța pronunță o măsură educativă neprivativă de libertate.

Varianta de răspuns B este corectă. Ipoteza se încadrează în dispozițiile art. 399 alin. 1 C.proc.pen., respectiv atunci când instanța, dispunând o soluție de condamnare la pedeapsa închisorii și care nu se circumscrie dispozițiilor art. 399 alin. (3) lit. a) C.proc.pen.(caz de încetare de drept), revocă măsura arestării preventive. În acest caz, potrivit art. 399 alin. 4 C.proc.pen. hotărârea pronunțată cu privire la măsura preventivă este executorie. Din caracterul executoriu al acestei dispoziții din sentință rezultă obligația judecătorului de a dispune punerea de îndată în libertate a inculpatului arestat preventiv, dacă acesta nu este reținut sau arestat în altă cauză, și de a comunica măsura către administrația locului de detenție potrivit art. 399 alin. (5) C.proc.pen. În fine, împrejurarea că motivele pentru care s-a dispus revocarea arestării preventive nu conduceau la o asemenea măsură, este lipsită de relevanță, întrucât caracterul executoriu al hotărârii sub acesta aspect nu depinde de legalitatea sau nelegalitatea soluției.

Varianta de răspuns C este corectă în raport cu dispozițiile art. 204 alin. (3), art. 205 alin. (3) și art. 206 alin. (4) C.proc.pen. care statuează asupra caracterului executoriu al încheierii prin care s-a constatat încetată de drept măsura arestării preventive. Pentru ipoteza în care constatarea încetării de drept are loc prin sentință, potrivit art. 399 alin. (4) C.proc.pen., hotărârea pronunțată cu privire la măsura preventivă este executorie.

Prin urmare, stabilind că și varianta de răspuns B este corectă, Comisia a dispus, ca urmare a admiterii contestațiilor, potrivit art. 18 alin. (4) din Regulamentul privind organizarea și desfășurarea concursului de admitere în magistratură, corectarea baremului și acordarea punctajului corespunzător acestei întrebări atât candidaților care au indicat ca fiind corectă varianta C de răspuns, cât și candidaților care au indicat ca fiind corectă varianta BC de răspuns.

Întrebarea 96 G1 (99-G2; 90-G3; 78-G4) - contestată de 3 candidați.

Contestațiile au fost respinse ca neîntemeiate pentru următoarele considerente:

Varianta de răspuns A este corectă. Ipoteza speței vizează instituția repunerii în termenul de apel, ceea ce presupune că hotărârea a fost legal comunicată iar termenul de declarare a căii de atac a expirat. Întrebarea este clar formulată, iar analiza acesteia trebuia să se facă în contextul anterior menționat, în condițiile în care nu existau date suplimentare din care să rezulte că

Comisia de contestații,

The image shows three handwritten signatures in black ink, each consisting of two lines, written over three horizontal lines. The first signature is at the top, the second in the middle, and the third at the bottom. The signatures appear to be in cursive script and are likely the names of the committee members.

